

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΙΣΜΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΩΣ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΟΥΣ (1054-1204)

► **Βυζάντιο:**

➤ **Δυναστείες:**

- Διάδοχοι Μακεδόνων (1056-1059).
- Δούκες (1059-1081).
- Κομνηνοί (1081-1185).
- Άγγελοι (1185-1204).

➤ **Μεγάλες ανακατατάξεις τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό της αυτοκρατορίας:**

✓ **Εσωτερικό:**

- Ανάπτυξη μεγάλης γαιοκτησίας.
- Εντεινόμενη οικονομική διείσδυση των Ιταλών στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία.
- Προσωρινή ανασυγκρότηση κράτους επί Κομνηνών, τελικά όμως καθοδική πορεία.

✓ **Εξωτερικό:**

- Απώλεια κτήσεων στην Ιταλία.
- Κατάκτηση ενός μεγάλου μέρους της Μικράς Ασίας από τους Σελτζούκους Τούρκους.

► **Δύση:**

- Αύξηση αγροτικής παραγωγής λόγω κλιματολογικών αλλαγών, δημογραφικής ανάπτυξης και τεχνολογικών επιτευγμάτων ⇒ ανάπτυξη εσωτερικού και εξωτερικού εμπορίου ⇒ αναβίωση πόλεων.
- Η εξουσία του πάπα ενισχύθηκε σε βάρος της κοσμικής εξουσίας του γερμανού βασιλιά.
- Σταυροφορίες: εξέφραζαν την ισχύ της παπικής εξουσίας και τον οικονομικό επεκτατισμό της Ευρώπης → συνέβαλαν στην πτώση του Βυζαντίου.